

สารวันสิทธิมนุษยชนของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย

วันอาทิตย์ที่ 21 พฤศจิกายน ค.ศ. 2021

มนุษย์มีสุขภาพที่ดีและแข็งแรง ก็ด้วยธรรมชาติที่โอบอุ้ม

พี่น้องคริสตชนที่รัก

โอกาสวันสิทธิมนุษยชน ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย ในวันอาทิตย์ ที่ 21 พฤศจิกายน นี้ มีเหตุการณ์สำคัญๆ ที่นำมาสู่การไตร่ตรองในบริบทของสิทธิมนุษยชน เป็นเหตุและผลที่เกี่ยวข้องกัน ในเรื่องความสัมพันธ์ของมนุษย์และสิ่งสร้างของพระเจ้า และเป็นเรื่องศักดิ์ศรีและสิทธิของความเป็นมนุษย์ ที่พระเจ้าทรงประทานให้ เพื่อมนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน และมนุษย์กับสิ่งสร้าง

เรื่องแรก การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา เป็นกรณีตัวอย่างของความเปราะบางของวิถีชีวิตมนุษย์ และเศรษฐกิจที่มนุษย์ต้องพึ่งพาในปัจจุบัน ถือเป็นวิกฤตการณ์ด้านสุขภาพของมนุษย์ทั่วโลก และปัจจัยหลักๆ ที่อยู่เบื้องหลังการระบาดใหญ่ครั้งนี้ คือภาวะสมดุลทางธรรมชาติถูกรบกวน ระบบนิเวศธรรมชาติเสื่อมโทรม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งยังเป็นบททดสอบด้านความเชื่อและด้านศีลธรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ระหว่างความจำเป็นที่ต้องปกป้องชีวิตและศักดิ์ศรีของมนุษย์ กับการรักษาดุลยภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจ จึงทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำอย่างเห็นได้ชัด บรรดาคนจน คนไร้บ้าน คนต่างเชื้อชาติ คนพิการ คนป่วย และผู้สูงอายุ กลายเป็นคนชายขอบที่ไม่ได้รับโอกาส

ถูกทอดทิ้ง ในการเข้าถึงสิทธิการรักษาพยาบาล ซึ่งเป็นหนึ่งในสิทธิขั้นพื้นฐานสำคัญ ต่อการมีชีวิตรอดของมนุษย์

เรื่องที่สอง การประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (COP 26) ณ เมืองกลาสโกว์ สกอตแลนด์ ในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายน 2021 /2564 นี้ ซึ่งเป้าหมายร่วมกันของการประชุมครั้งนี้ คือ การลงมือปฏิบัติ เพื่อช่วยกันรักษาระดับอุณหภูมิของโลกไม่ให้เพิ่มขึ้นเกินกว่า 1.5 องศาเซลเซียส กล่าวอย่างง่าย ๆ คือ โลกที่เป็นบ้านของเราทุกคนนี้ ไม่สามารถมีอุณหภูมิที่สูงไปกว่านี้อีกแล้ว ทั้งนี้ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา ความพยายามของประเทศต่าง ๆ ในการลดการเพิ่มขึ้นของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเป็นตัวการทำให้โลกร้อน และทำให้สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงไป ยังไม่เป็นผล และอุณหภูมิโลกที่สูงขึ้น ทำให้ภัยธรรมชาติต่าง ๆ ทั้งภัยแล้ง ไฟป่า และน้ำท่วม เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด เกิดขึ้นในที่ที่ไม่เคยเกิด รวมทั้งเกิดขึ้นรุนแรงกว่าปกติ

ประเทศไทย ในช่วงเวลา 2 ปีของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ก็ได้ประสบกับปัญหาภัยแล้ง ไฟป่า และน้ำท่วมโดยเฉพาะในช่วงเดือนกันยายน - พฤศจิกายน 2021/2564 นี้ หลายจังหวัดประสบกับภาวะน้ำท่วม บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย และพืชผลทางการเกษตรเสียหาย ส่งผลกระทบต่อรายได้ครัวเรือน ต่อราคาสินค้าที่สูงขึ้น ต่อกำลังการซื้อของผู้บริโภค ต่อภาคเศรษฐกิจโดยรวม และต่อคุณภาพชีวิตของผู้คนในที่สุด ซึ่งเป็นผลปลายทางของเหตุที่มนุษย์ไม่เคารพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

วิกฤตการณ์ทั้ง 2 เรื่อง ส่งผลกระทบที่คล้ายคลึงกันมากในเรื่องไร้พรมแดน เพียงแต่การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนั้น ปรากฏมากกว่า 20 ปี และยิ่งที่ยิ่งทวี

ความรุนแรง แต่การระบาดของโควิด-19 เกิดขึ้นรวดเร็ว และอันตรายเช่นกัน ทั้งสองเรื่องส่งผลกระทบต่อมนุษย์ทุกคน แต่กลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบก่อน และกินเวลายาวนาน คือกลุ่มผู้ยากจน ซึ่งกลายเป็นผู้ยากจนที่สุด เพราะถูกทอดทิ้ง เมื่อต้องเผชิญกับภัยทั้งสองเรื่องนี้ในคราวเดียวกัน

วิกฤตการณ์ทั้ง 2 เรื่อง เกี่ยวข้องกับเรื่องความยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อมและความยุติธรรมเชิงสังคม ที่มีรากฐานจากพันธกิจแห่งงานสร้างของพระเจ้า ทุกสรรพสิ่งและมนุษย์ที่พระองค์ทรงสร้างขึ้นนั้น มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน สิ่งสร้างมีไว้เพื่อให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตได้อย่างสมบูรณ์ และปฏิบัติพันธกิจรัก รับผิดชอบเพื่อนพี่น้อง และเมื่อมนุษย์ได้รับประโยชน์จากสิ่งสร้าง มนุษย์ต้องร่วมกันรับผิดชอบดูแล รักษา ฟื้นฟู ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโลกนี้ เพื่อส่งมอบต่อชนรุ่นที่ตามมา จะได้มีชีวิตอยู่รอดอย่างปลอดภัยท่ามกลางธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ นี่เป็นเรื่องสิทธิของความเป็นมนุษย์ที่สำคัญประการแรก ที่พระเจ้าทรงประทานให้

ในช่วงที่ความอ่อนแอด้านสุขภาพของมนุษย์ เป็นสิ่งสะท้อนถึงความอ่อนแอของธรรมชาติ สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ทรงห่วงใยเป็นอย่างยิ่งและทรงเรียกร้องต่อประชาคมโลก และพระศาสนจักรทุกระดับ ให้ร่วมลงมือกระทำ เพื่อช่วยกันฟื้นฟูบ้านหลังใหญ่นี้ ให้เป็นบ้านที่ปลอดภัย มีสิ่งแวดล้อมที่ดี ที่สะอาด และยั่งยืน นอกจากนี้ ทรงเรียกร้องให้คริสตชนทุกคน เริ่มต้นวิถีชีวิตรูปแบบใหม่ ด้วยการดำเนินชีวิตที่มาจากการกลับใจด้านนิเวศธรรมชาติอย่างแท้จริง เพื่อการอยู่ร่วมกันของสังคมมนุษย์ เป็นไปในรูปแบบที่ ไม่ทอดทิ้ง ละเลย หรือผลักไสผู้ใดให้ต้องกลายเป็นผู้ยากจนเพิ่มขึ้นอีก การลงมือปฏิบัติ จากกิจวัตรประจำวันของเรา เพื่อ รักษา ฟื้นฟู ชะลอ มิให้ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมต้องสูญเสีย หรือเสียหายไป

มากกว่านี้ เพื่อคลี่คลายปัญหาด้านสุขภาพของมนุษย์ในปัจจุบัน และเพื่อสุขภาพที่
แข็งแรงของทุกคนในระยะยาว เป็นรูปธรรมความรับผิดชอบที่คริสตชนแต่ละคน
ต้องเป็นประจักษ์พยานอย่างแท้จริง

‘เราปล่อยให้เวลาผ่านไปอีกไม่ได้แล้ว’ ขอให้คำร้องขอของสมเด็จพระ
สันตะปาปาฟรังซิส นี้ เป็นแรงกระตุ้นคริสตชนแต่ละคนและทุกคน ได้ร่วมมือกันที่
จะทำให้ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและมนุษย์ เป็นหนึ่งเดียวกันในการสรรเสริญพระเจ้า
... มนุษย์มีสุขภาพที่ดีและแข็งแรง เต็มเปี่ยมด้วยพลังชีวิต ก็ด้วยธรรมชาติที่โอบอุ้ม

‘ข้าแต่พระเป็นเจ้า โปรดใช้ข้าพเจ้าเป็นเครื่องมือของพระองค์ในการสร้างสันติ
ระหว่างเพื่อนพี่น้อง และสรรพชีวิตในธรรมชาติ เพื่อสรรเสริญพระองค์’

(บิชอปฟิลิป บรรจง ไชยรา)

ประธานกรรมการฝ่ายสังคม แผนกยุติธรรมและสันติ

สภาประชุมบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย

จัดทำและเผยแพร่โดย

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการพัฒนาสังคม แผนกยุติธรรมและสันติ (ยส.)

114 (2492) ซอยประชาสงเคราะห์ 24 แขวง/เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์: 0 2277 4625, 0 2275 7783 โทรสาร: 0 2692 4150

เว็บไซต์: www.jpthai.org // อีเมล: ccjpthai@gmail.com

เฟซบุ๊ก: www.facebook.com/JPThai - ยส. (ยุติธรรมและสันติ)